

парламент и у њој он има дугу традицију, почев од 13. века када му је претходило прво представничко тело – *Magnum Consilium*. То је било сталешко политичко представништво (и то највише властеле и свештеника) да би временом оно ширило своју основу и постајало све више народно представништво, у правом смислу парламент у коме ће касније (у XVII веку) да загосподари трећи сталеж пре свега буржоазија као водећа друштвена и политичка снага. Овај систем у Енглеској је био тековина револуције од 1688. г. која је укинула монархијски апсолутизам и трасирала пут будућој парламентарној монархији „јер је краљ морао узимати за министре људе који уживају поверење парламента и то је био најсигурунији начин да остане у добним односима с телом коме наступрот није могао више владати.“ Нарочито од 1714. г., са доласком хановерске (немачке) династије на енглески престо усталила се пракса парламентарне владе – оне која има иза себе партијску већину у парламенту. Да би спречили повратак Торијеваца (и династије Стјуарт) на власт, Хановеранци су из практичних потреба морали да владају са виговским кабинетом, да би се почев од виговског првака Уолпола усталила и пракса првог министра који председава владом иако формално такво звање тада није постојало. Стицајем тих историјских околности родио се енглески парламентаризам у коме монарх више није могао по својој волји да мења владе и да у њих уводи једну или другу странку. Сvakако да заслугу за развој енглеског парламентаризма имају и њене (једине) две странке које су настале у то време (Торијевци и Виговци) и до данас остале као Конзервативна и Лабуристичка странка између којих се водила и води вековна борба за већину у парламенту. На путу коначне победе парламентаризма у Енглеској била је важна и изборна реформа од 1832. г. која је проширила бирачко право на широке народне масе и утицала да настане један популаран парламент (иза кога стоји снажно бирачко тело од неколико милиона) са којим ни сам монарх више није могао да се носи. Парламентарни систем, осим у енглеској варијанти, постепено се јавља и развија и у другим модалитетима (пре свега европским – француски, италијански и др.) који имају неке своје специфичности и разлике у односу на овај енглески. Зато није једноставно уопштити и извући неке битне карактеристике које важе за све облике парламентарних система нити је лако дати једну општеважећу дефиницију парламентаризма. Једна од тих релативно обухватнијих (али и непрецизнијих) дефиниција би била да да је то режим у коме власти сарађују и узајамно зависе једна од друге (Jean Gicquel). Неки аутори имају другачији приступ дефинисању